

έργο 'ETRES' – European
Educational & Training Resources for
Environment & Sustainability

με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού
Προγράμματος

Erasmus+

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ στις 13 Δεκεμβρίου 2016

Προσωπικά στοιχεία (Δώστε με Χ την απάντησή σας)

Σημερινή θέση εργασίας : Σχολείο, ΚΠΕ, Υπεύθυνος ΠΕ, Δήμος (συγκεκριμενοποιείστε τον τομέα), Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενης Περιοχής (συγκεκριμενοποιείστε τον τομέα), Άλλο, τι ; Περιβαλλοντολόγος, Ελεύθερος Επαγγελματίας, σε συνεργασία με Δήμο

.....
.....

ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ					ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (αν πρόκειται για εκπαιδευτικούς)	
A	Γ	20-25	26-35	36-45	46-55	> 56	A / βάθμια	B / βάθμια
	Χ		Χ					
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ				ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ		
Περιβαλλοντολόγος		<5	5 -10	11 - 20	>20	Μεταπτυχιακό (αντικείμενο)	Διδακτορικό (αντικείμενο)	
						Αστικός Σχεδιασμός		

Ερωτήσεις

1. Τι είναι κατά τη γνώμη σας η Αειφόρος Ανάπτυξη ;

Όπως έχει οριστεί στη σύμβαση του Ρίο (1992) και στην επίσημη διεθνή βιβλιογραφία, αλλά τίθεται και ως διεθνής στόχος: η δυνατότητα της ανθρωπότητας (γενικά) να ικανοποιεί τις ανάγκες της στη σημερινή εποχή, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών

2. Τι σημαίνει για σας μετάβαση σε μια οικολογική κοινωνία; (μου φαίνεται πολύ γενικό και ασαφές και δύσκολο να απαντηθεί)

Επειδή η οικολογία είναι ο κλάδος της επιστήμης της βιολογίας που μελετά τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις των οργανισμών με το περιβάλλον τους έμβιο και άβιο, μάλλον οικολογική κοινωνία είναι η κοινωνία που είναι εναρμονισμένη και σέβεται την αλληλεπίδρασή της με το περιβάλλον της έμβιο και άβιο, αν και σε απόλυτη απόδοση θα ήταν η κοινωνία που έχει επιστημονικές γνώσεις οικολογίας.

3. Ποια από τα παρακάτω, κατά τη γνώμη σας, είναι αρχές (ή χαρακτηριστικά) της Αειφόρου Ανάπτυξης (ΑΑ); (Βάλτε X σε ένα ή περισσότερα κουτάκια)

☐	Ενσωματώνει την έννοια της αβεβαιότητας και των ορίων στη μελέτη ενός θέματος (των περιβαλλοντικών ζητημάτων αλλά και των ζητημάτων εν γένει)
X	Αναλύει τα θέματα συστημικά και ολιστικά
X	Ενσωματώνει τον παράγοντα χρόνο στην ανάλυση μιας κατάστασης
X	Συνδέει οικολογικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές παραμέτρους στη μελέτη ενός θέματος
X	Υιοθετεί την αρχή της προφύλαξης
X	Υιοθετεί την αρχή της πρόληψης
X	Ενσωματώνει την τοπική, εθνική και παγκόσμια διάσταση στη μελέτη ενός θέματος
X	Παρακινεί το άτομο σε ενεργό συμμετοχή σε καταστάσεις της τοπικής κοινωνίας
X	Καλλιεργεί αξίες όπως αλληλεγγύη, ισότητα, δημοκρατία, σεβασμός, ανεκτικότητα, δικαιοσύνη, υπευθυνότητα κ.λ.π.
X	Αναπτύσσει ικανότητες εμπειριστατωμένης λήψης απόφασης και αξιολόγησης της πληροφορίας
☐	Δίνει έμφαση κυρίως σε σχέσεις και αλληλεξαρτήσεις και όχι στα συνιστώντα μέρη ενός συστήματος
X	Συμβάλλει στην υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών στάσεων και συμπεριφορών
X	Δίνει έμφαση σε σχέσεις και αλληλεξαρτήσεις εκτός από τα συνιστώντα μέρη ενός συστήματος

4. Παρακαλώ δηλώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις (Βάλτε σε κύκλο τον αντίστοιχο αριθμό) (1: Διαφωνώ απόλυτα, 2: Διαφωνώ εν μέρει, 3: Δεν έχω γνώμη, 4: Συμφωνώ εν μέρει, 5: Συμφωνώ απόλυτα)

Η Αειφόρος Ανάπτυξη :	1	2	3	4	5
είναι μια Ουτοπία				4	5
εναντιώνεται στην καπιταλιστική αντίληψη της ανάπτυξης	1	2	3	4	5
είναι μια μορφή επιβίωσης του καπιταλιστικού συστήματος	1	2	3	4	5
αίρει την αντίφαση: Ανάπτυξη ή Περιβάλλον	1	2	3	4	5
είναι η χωρίς όρια και συνεχής οικονομική ανάπτυξη	1	2	3	4	5
λαμβάνει υπ' όψη τον παράγοντα χρόνο στην εξέλιξη ενός φαινομένου	1	2	3	4	5
είναι μια ανάπτυξη που στοχεύει στη λιτότητα του τρόπου ζωής	1	2	3	4	5
επιδιώκει ανάπτυξη κοινωνική και οικονομική στα πλαίσια της προστασίας του περιβάλλοντος	1	2	3	4	5
επιτυγχάνεται με ριζικές αλλαγές του οικονομικού μοντέλου ανάπτυξης	1	2	3	4	5
λαμβάνει υπ' όψη ταυτόχρονα, οικολογικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες στη διαχείριση ενός φυσικού πόρου	1	2	3	4	5
Άλλο, τι ;	1	2	3	4	5

1. Έχετε επιμορφωθεί για θέματα σχετικά με την Αειφόρο Ανάπτυξη και αν ναι από πού ;

☒	Σπουδές	☐	MME
☐	Προσωπική μελέτη	☐	Περιβαλλοντικές Οργανώσεις
☐	Επιμορφωτικά Σεμινάρια	☐	Διαδίκτυο
☐	Συνέδρια	☐	Εκπαιδευτικό Υλικό
☐	Άλλο, τι ; (παρακαλώ συγκεκριμενοποιείστε)		

2. Ποια από τα παρακάτω, κατά τη γνώμη σας, είναι χαρακτηριστικά μιας Εκπαίδευσης για τη Αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ); (Βάλτε X σε ένα ή περισσότερα κουτάκια)

☒	Απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες
☒	Προάγει τον περιβαλλοντικό αλφαριθμητισμό
☒	Προωθεί τις βιωματικές προσεγγίσεις μάθησης
☒	Παρακινεί το άτομο σε ενεργό συμμετοχή σε καταστάσεις της τοπικής κοινωνίας
☒	Ενσωματώνει τον παράγοντα χρόνο στην ανάλυση μιας κατάστασης
☒	Συμβάλλει στην υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών στάσεων και συμπεριφορών
☒	Συνδέει πάντα οικολογικές, κοινωνικές και πολιτικές παραμέτρους στη μελέτη ενός περιβαλλοντικού ζητήματος
☒	Καλλιεργεί την κριτική σκέψη
☒	Αναλύει τα θέματα συστημικά και ολιστικά
☒	Υιοθετεί αρχές όπως η αρχή της πρόληψης, της αβεβαιότητας, της φέρουσας ικανότητας στη μελέτη μιας περιβαλλοντικής κατάστασης
☒	Καλλιεργεί αξίες όπως αλληλεγγύη, ισότητα, δημοκρατία, σεβασμό σε κάθε μορφή ζωής, ανεκτικότητα, δικαιοσύνη, υπευθυνότητα
☒	Ενσωματώνει την τοπική, εθνική και παγκόσμια διάσταση στη μελέτη ενός θέματος
☒	Αναπτύσσει ικανότητες εμπειριστατωμένης λήψης απόφασης και αξιολόγησης της πληροφορίας
☒	Είναι μια κοινωνικά κριτική εκπαίδευση
☒	Δίνει έμφαση κυρίως σε σχέσεις και αλληλεξαρτήσεις και όχι αποσπασματικά στα συνιστώσα μέρη ενός συστήματος
☐	Άλλο , τι ;

3. Από πού έχετε την ενημέρωση για θέματα σχετικά με την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ);

☐	Σπουδές	☐	MME
☒	Προσωπική μελέτη	☐	Περιβαλλοντικές Οργανώσεις
☐	Επιμορφωτικά Σεμινάρια	☐	Διαδίκτυο
☐	Συνέδρια	☐	Εκπαιδευτικό Υλικό
☒	Άλλο, τι ; (Εργασίες Ένωσης Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας)		

4. Με τα εφόδια που έχετε σήμερα νιώθετε επαρκής να διαπραγματευθείτε θέματα σχετικά με την ΑΑ στο πλαίσιο μιας Εκπαίδευσης για την ΑΑ ; (ΕΑΑ)
 Ναι Όχι **Αιτιολογήστε την απάντησή σας ; Είμαι εκπαιδευμένη γι' αυτό, από το βασικό μου πτυχίο, και όχι απλώς επιμορφωμένη. Έχω επαγγελματική εμπειρία και περειαίρω επιμόρφωση, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής δραστηριοποίησης.**
5. **Κατά πόσο είστε εξοικειωμένοι (νοιώθετε επαρκείς) στο εκπαιδευτικό - επιμορφωτικό - ενημερωτικό σας έργο με το κοινό σας με:** (παρακαλώ αξιολογήστε με βάση την κλίμακα όπου, 1: καθόλου, 2: ελάχιστα, 3: μέτρια, 4 : πολύ, 5: πάρα πολύ)

το εννοιολογικό περιεχόμενο - θεωρία της ΕΑΑ	1	2	3	4	5
τους σκοπούς και τους στόχους της ΕΑΑ	1	2	3	4	5
τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές της ΕΑΑ, όπως συστημική ανάλυση, τεχνική του διλήμματος, επισκόπηση, παιχνίδια ρόλων, επίλυση προβλήματος, μοντελοποίηση, κ.λ.π.	1	2	3	4	5
Με θέματα σχετικά με το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά ζητήματα	1	2	3	4	5
Άλλο, τι ;	1	2	3	4	5

6. Σε ποιους τομείς της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) θα είχατε ανάγκη μεγαλύτερης ενημέρωσης; (παρακαλώ αξιολογήστε με βάση την κλίμακα όπου, 1: καθόλου, 2: ελάχιστα, 3: μέτρια, 4: πολύ, 5: πάρα πολύ)

Εννοιολογικό περιεχόμενο - θεωρία της ΕΑΑ	1	2	3	4	5
Σκοποί και στόχοι της ΕΑΑ	1	2	3	4	5
Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές της ΕΑΑ όπως συστημική ανάλυση, τεχνική του διλήμματος, επισκόπηση, παιχνίδια ρόλων, επίλυση προβλήματος, μοντελοποίηση, κ.λ.π.	1	2	3	4	5
Με θέματα σχετικά με το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά ζητήματα	1	2	3	4	5
Άλλο, τι ;	1	2	3	4	5

7. Στο εκπαιδευτικό - επιμορφωτικό σας έργο, ποιες άλλες δυσκολίες συναντάτε όταν αναλύετε θέματα στο πλαίσιο μιας Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη ;
 Οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να μην έχουν αρχική ενημέρωση για κάποια περιβαλλοντικά θέματα ή δεν έχουν τον ίδιο βαθμό ενημέρωσης και αρχικής ευαισθητοποίησης - βρίσκονται σε πολύ διαφορετικό επίπεδο.
8. Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού - επιμορφωτικού σας έργου με τι είδους δραστηριότητες ασχολείστε; (Προγράμματα Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, οικοξεναγήσεις, ενημέρωση, άλλο τι)
 Μαθήματα - Γραμματισμούς σε Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας,
 Σεμιναριακά Προγράμματα Περιβαλλοντικού Αντικειμένου σε ΚΔΒΜ,
 Δημοτικές πρωτοβουλίες ενημέρωσης δημοτών και ομάδων για την Ανακύκλωση
9. Ποιο είναι το «κοινό» σας;
 Η γεωγραφική περιοχή

10. Πόσο συχνά αναλαμβάνετε τέτοιου είδους δραστηριότητες κατά τη διάρκεια ενός έτους;

ΣΔΕ: Κάθε προηγούμενο έτος για σειρά μηνών

Δημοτικές πρωτοβουλίες: τα δύο τελευταία χρόνια για 2 μήνες περίπου τη φορά

Σεμιναρικό πρόγραμμα: άπαξ

11. Τι σημαίνει για σας ενεργός πολίτης; Ο πολίτης που ψηφίζει, που έχει μια βασική κριτική ενημέρωση, αναλαμβάνει έστω μια στοιχειώδη δράση, τουλάχιστον τοπικά

12. Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού σας ρόλου υλοποιείτε δράσεις καλλιέργειας συνείδησης ενεργού πολίτη στους εκπαιδευόμενους ; Να αναφέρετε ένα παράδειγμα (Μου φαίνεται ότι η ερώτηση δεν είναι εύκολο να απαντηθεί, ίσως κάνω λάθος)

Ναι, μέσα από τις διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζω στο ΣΔΕ και τις οποίες προσφέρει εκ των πραγμάτων η ΕΑΑ και οι μεθοδολογίες της. Π.χ. συμμετοχή της τάξης - σχολείου στη δημόσια συζήτηση για την επέκταση του τοπικού λιμανιού, σύνταξη και επίδοση επιστολής σε αρμόδια υπηρεσία.

13. Πόσο συχνά υλοποιείτε τέτοιες δράσεις με τους εκπαιδευόμενους ;

Πολύ συχνά   Κάποιες φορές   Πάντα   Ποτέ

14. Ποιες δυσκολίες συναντάτε σε αυτές τις δράσεις ;

Οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να θεωρούν ότι δεν πρόκειται να αλλάξει κάτι ή ότι δε θα τους ακούσουν, γι' αυτό μπορεί να έχουν μειωμένο ενδιαφέρον. Μπορεί επίσης να αδυνατούν προς στιγμήν να υποδείξουν ένα πρόσφορο τοπικό θέμα για διαπραγμάτευση.

15. Ποιες από τις παρακάτω δεξιότητες χρειάζεται ένας εκπαιδευτής για να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις μιας Εκπαίδευσης για την Αειφόρο ανάπτυξη ;

x	Να καλλιεργεί συνθήκες αυτονομίας στους εκπαιδευόμενους
x	Να κατέχει τη θεωρία (αρχές, φιλοσοφία, σκοπό και στόχους) της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη
x	Να χειρίζεται μεθοδολογίες και διδακτικές τεχνικές που προάγουν τους στόχους της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (παιχνίδια ρόλων, προσομοίωση, μοντελοποίηση, συστημική ανάλυση κ.λ.π.)
x	Να εμπνέει τους εκπαιδευόμενους για μάθηση και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία
x	Να είναι σε θέση να εφαρμόζει παιδαγωγικές μεθόδους που εμπλέκουν βιωματικά τον εκπαιδευόμενο
x	Να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται και να αναλύει την πολυπλοκότητα των περιβαλλοντικών καταστάσεων, λόγω της εμπλοκής κοινωνικοοικονομικών, πολιτιστικών και οικολογικών παραγόντων σε αυτές
x	Να έχει μια στέρεη βάση γνώσεων για το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά ζητήματα
x	Να είναι σε θέση να εφαρμόσει διδακτικές μεθοδολογίες που βοηθούν στην κατανόηση της πολυπλοκότητας των περιβαλλοντικών ζητημάτων
x	Να μπορεί να αντιληφθεί τα μεγάλα ζητήματα της Αειφόρου ανάπτυξης (des grands enjeux du développement durable), όπως φτώχεια, κλιματική αλλαγή, σπατάλη φυσικών πόρων,

	στενότητα φυσικών πόρων, σύγκρουση φτωχών και πλούσιων χωρών, εκμετάλλευση φτωχών χωρών από τις πλούσιες κ.λ.π.
x	Να εμφορείται ο ίδιος ο εκπαιδευτής στην προσωπική του ζωή από αξίες όπως αλληλεγγύη, συλλογικότητα, προσωπική υπευθυνότητα, αυταξία των όντων (εγγενής αξία των όντων) κ.λ.π.
☐	Να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία για την αξιολόγηση της εργασίας του και της εργασίας των εκπαιδευομένων
x	Να είναι σε θέση να αναλύει, να συνθέτει και να αξιολογεί καταστάσεις σύμφωνα με τις αρχές μιας Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη
x	Να είναι σε θέση να ανιχνεύσει προϋπάρχουσες γνώσεις, αντιλήψεις και στάσεις των εκπαιδευομένων χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία
x	Να είναι σε θέση να χτίσει την ομάδα και να δημιουργεί ατμόσφαιρα συνεργατικότητας
x	Να είναι διαθέσιμος στα μέλη της ομάδας
x	Να είναι σε θέση να επιλέγει το κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για τις ανάγκες των εκπαιδευομένων
☐	Άλλο , τι ;

16. Για ποιες από τις παραπάνω δεξιότητες εκτιμάτε ότι έχετε ανάγκη καλύτερης εκπαίδευσης ;

x	Να καλλιεργεί συνθήκες αυτονομίας στους εκπαιδευόμενους
☐	Να κατέχει τη θεωρία (αρχές, φιλοσοφία, σκοπό και στόχους) της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη
x	Να χειρίζεται μεθοδολογίες και διδακτικές τεχνικές που προάγουν τους στόχους της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (παιχνίδια ρόλων, προσομοίωση, μοντελοποίηση, συστημική ανάλυση κ.λ.π.)
x	Να εμπνέει τους εκπαιδευόμενους για μάθηση και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία
x	Να είναι σε θέση να εφαρμόζει παιδαγωγικές μεθόδους που εμπλέκουν βιωματικά τον εκπαιδευόμενο
☐	Να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται και να αναλύει την πολυπλοκότητα των περιβαλλοντικών καταστάσεων λόγω της εμπλοκής κοινωνικοοικονομικών, πολιτιστικών και οικολογικών παραγόντων σε αυτές
☐	Να έχει μια στέρεη βάση γνώσεων για το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά ζητήματα
x	Να είναι σε θέση να εφαρμόσει διδακτικές μεθοδολογίες που βοηθούν στην κατανόηση της πολυπλοκότητας των περιβαλλοντικών ζητημάτων
☐	Να μπορεί να αντιληφθεί τα μεγάλα ζητήματα της Αειφόρου ανάπτυξης (des grands enjeux du développement durable), όπως φτώχεια, κλιματική αλλαγή, σπατάλη φυσικών πόρων, στενότητα φυσικών πόρων, σύγκρουση φτωχών και πλούσιων χωρών, εκμετάλλευση φτωχών χωρών από τις πλούσιες κ.λ.π.
☐	Να εμφορείται ο ίδιος ο εκπαιδευτής στην προσωπική του ζωή από αξίες όπως αλληλεγγύη, συλλογικότητα, προσωπική υπευθυνότητα, αυταξία των όντων (εγγενής αξία των όντων) κ.λ.π.
☐	Να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία για την αξιολόγηση της εργασίας του και της εργασίας των εκπαιδευομένων
☐	Να είναι σε θέση να αναλύει, να συνθέτει και να αξιολογεί καταστάσεις σύμφωνα με τις αρχές μιας Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη
☐	Να είναι σε θέση να ανιχνεύσει προϋπάρχουσες γνώσεις, αντιλήψεις και στάσεις των εκπαιδευομένων χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία
x	Να είναι σε θέση να χτίσει την ομάδα και να δημιουργεί ατμόσφαιρα συνεργατικότητας
☐	Να είναι διαθέσιμος στα μέλη της ομάδας
☐	Να είναι σε θέση να επιλέγει το κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για τις ανάγκες των εκπαιδευομένων
☐	Άλλο , τι ;

